

ЗАПИСНИК

Са II седнице Скупштине Заједнице средњих машинских школа Републике Србије одржане 9. и 10. 07. 2010. године у Врњачкој Бањи у хотелу „Бреза“, са следећим

ДНЕВНИМ РЕДОМ

*ПЕТАК- 9.07.2010.

1. Уводно излагање – поздравна реч
 2. Обраћање представника Министарства просвете :
 - Богољуб Лазаревић, помоћник министра
 - мр Гордана Митровић, руководиоца Центра за стручно образовање и образовање одраслих
 - др Бојан Ристић, начелника одељења за средње стручно, опште, уметничко образовање и васпитање и образовање одраслих
 - Гордана Мијатовић, руководиоца сектора за програме и уџбенике у Центру за стручно образовање и образовање одраслих
 3. Разговор – питања и одговори
- **Рад по групама:**
 - а) Радна група за такмичење ученика (М.Ђурић)
 - б) Радна група за наставне планове и програме (З.Андријанић)

* СУБОТА – 10.07.2010

- 11⁰⁰ до 12⁰⁰ пленарна седница Скупштине:
 1. Усвајање Споразума о пословној сарадњи између Заједнице и Завода за унапређење образовања и васпитања
 2. извештај са састанака Радних група- доношење одлука

ПЕТАК, 9.07.2010.године

1.гачка

Преседник Заједнице, Милош Мазалица, отворио је седницу Скупштине уз извињење свим присутнима због кашњења јер се чекао долазак др Бојана Ристића (каснио због застоја у саобраћају, радови на заобилазници око Краљева).

Поздравио је све присутне колеге и госте и захвалио се што су дошли на II седницу Скупштине Заједнице машинских школа Републике Србије. Посебно се захвалио др Бојану Ристићу на присутности седници и што ће узети учешће у њеном раду. Затим је поздравио присутне госте:

- Миљојка Луковића, саветника у Министарству просвете
- др Милорада Марјановића, одговорног уредника редакције за средње образовање Завода за уџбенике Београд

Образложио је зашто седници не присуствују и остали позвани гости преневши њихово извињење:

- Богољуб Лазаревић, помоћник министра: на семинару у Вршцу
- мр Гордана Митровић, руководилац Центра за стручно образовање и образовање одраслих : на годишњем одмору
- Гордана Мијатовић, руководилац сектора за програме и уџбенике у Центру за стручно образовање и образовање одраслих: радне обавезе

Председник Заједнице се затим осврнуо на одржана обласна и републичко такмичење ученика. Истакао је да ће више речи о такмичењу бити на састанку Радне групе за такмичење. Захвалио се свим домаћинима обласних, а посебно републичког такмичења, школама у Лесковцу и Краљеву, на великом залагању и напорима, да се у оквиру својих могућности такмичење одржи према Правилнику такмичења и без већих примедби.

На крају, председник Заједнице, посебно се захвалио професору Техничке школе из Пожеге Владану Веснићу, председнику поткомисије за такмичење машинског техничара за компјутерско конструисање који је, великим личним ангажовањем и радом у оквиру комисије, урадио Стандард за бодовну листу што је допринело бржем и објективнијем прегледу практичног рада, а тиме да само такмичење протекне у коректној такмичарској атмосфери.

2.гачка

Председник Заједнице је замолио др Бојана Ристића да се обрати присутнима. **Др Бојан Ристић** је приказао презентацију „Стручно образовање“, коју је приказивао и његов колега, помоћник министра Богољуб Лазаревић, али уз нове моделе које је образложио. Као прво говорио је о **Секторским комисијама** у којима би седели представници: школе, привреде и страних фирми. На овај начин ће доћи до квалитетнијег приступа раду, не на одређене интервале већ сарадња и рад на сталном редефинисањем неких ставова, мишљења и планова.

У даљем излагању истакао је да је Завод за стручно образовање, на предлог Завода за унапређење образовања и васпитања и Центра за стручно образовање, усвојио **Стандард** за девет образовних профила, седам у подручју рада пољопривреда, један у електротехници и један у геодезији. Програми ће се радити у складу са законом, тако да 45% буде општеобразовни а 55% стручно, за трогодишња занимања.

У наставку излагању говорио је о завршном испиту, општој и стручној матури, прелазним моделима и могућношћу избора за ученика што се тиче даљег школовања, односно студирања.

Посебну пажњу је посветио професионалној пракси, новим моделима и шта учинити да она буде што квалитетнија са једне стране а са друге, колико ће то да кошта и ко ће да плати. Заједничка улагања треба тражити преко Секторске комисије, а то ће довести до редефинисања мреже школа и показаће која школа, ресурсни центар, може квалитетно да обави професионалну праксу и у ту школу треба слати децу.

Говорећи о **Националном оквиру квалификација** истакао је да пут до њега врло дуг. Тренутно имамо 341 образовни профил, активаних и пасивних, а Србији са овим бројем становника није потребно више од 150. Заједница и стручни тимови су радили и покушавају то да сажму у машинству. Стандард образовања треба да обухвати све нивое образовања. Знање, компетенције и вештине се могу стећи кроз школу, додатном обуком и полагањем испита пред комисијом и индивидуалним радом и полагањем испита.

За реализацију овога потребно је Национално тело за стицање квалификација. Одређен је тим од 5 чланова, Савет за стручно образовање, који треба да одреди Национални оквир квалификација, односно потребан ниво знања, компетенција и вештина. Национална квалификација занимања ће показати да не постоји строга граница између подручја рада, на пример машинства и електротехнике, што је показао и образовни профил мехатроничар. Што се тиче мреже школа урађена је студија за период 2007. - 2017. година у којој су умрежени демографски и економски подаци, подаци Министарства, Завода за статистику и Економског института.

Потребно је урадити додатне критеријуме који ће можда дати неку нову мрежу. На крају свега, када се све заврши, Савет и саветодавна тела предлажу, а Министарство и министар одлучују у сарадњи са другим министарствима (финансија). Сада је приоритет превођење „огледа“ у систем. То не значи да неће бити нових огледа. Оглед у првом разреду може да буде овакав или онакав, али после одређеног периода праћења врше се промене. Навео је пример огледног одељења – ливац калупар (у првом кругу уписано 6 ученика), Техничке школе из Пожеге и огледа у Ваздухопловној академији у Београду, где су свих пет огледних одељења уписана у првом кругу. Оглед траје пет година и на крају се врши његова процена. Овде је потребан секторски дијалог и сарадња свих.

Завод треба до 31.07.2010. да уради програме и преда их Министарству који их прослеђује Савету који треба да их усвоји до 31.08.2010. године.

Прављење концепта Националног оквира квалификација обухвата истраживање о повезивању сектора рада и образовања, формирања секторских већа (постоји више модела) која ће остварити нове оквире за комуникацију, а то треба да доведе до утврђивања листе образовних профила. Када се усвоји листа образовних профила могу се урадити наставни планови и програми али само за први разред и то до јануара (евентуално марта) 2011. године.

На крају излагања рекао је да је изнео шта су радили и шта планирају да ураде: Завод, Савет и Министарство просвете.

По завршетку излагања др Бојана Ристића реч је узео председник Заједнице, Милош Мазалица. **М. Мазалица:** Истакао је више проблема везаних, како за реализацију ужестручних предмета у специјализованим учионицама и практичне наставе ученика у матичној (централној) школи а осталих предмета у издвојеним одељењима матичне школе (овде треба бити врло опрезан), тако и око уписа ученика у занимања трећег степена. Наводи пример своје школе и услова које се нуде ученицима (превоз, стипендије и посао) и слабе заинтересованости у граду са око 400000 становника. Узрок слабе заинтересованости ученика види и у лошој уписној политици где се ученицима нуди велики број уписних места у непроизводним занимањима (економска, гимназија, медицинска - велики број њих на Заводу за запошљавање). Овим губе сви, држава, родитељи и највише деца. Каже да у времену када смо имали средства нисмо довољно урадили на реформи и сада смо у великом проблему.

3.тачка

З.Андријанић-Краљево: Колико је сигурно да ће школске 2011/12.године почети упис по новим наставним плановима и програмима, бар за први разред, образовних профила за које ће бити урађен Стандард (150 до 200 образовна профила)?

Б.Ристић: Сигурно

З.Андријанић-Краљево: Који је број ученика у овим одељењима?

Б.Ристић: Постоји законска обавеза (од 2014.) финансирање по ученику, али то треба испитати и тестирати модел по градовима и областима.Навео је да постоји и други модел, такозваног пондерисаног финансирања (добра искуства примењена у Бугарској) где се гледа и прати на које намене иду средсва.Један део новца иде на теоријску а други на практичну наставу.Излишно је сада лицитирати број ученика у одељењу.Постоји идеја да доњи праг буде 15 ученика на одељење од 30 ученика и 12 ученика на одељење од 24 ученика.На ово утиче више фактора, нарочито финансијски.Он се лично залаже да у гимназијама буде 28 ученика а у стручним школама 26.У следећем периоду доћи ће до великог пада броја деце (око 5800 за три године) и касније до стагнације, тако да овакав број ученика у одељењима може да буде оптималан.

З.Андријанић-Краљево: Касни се са Стандардима квалификација.Зашто се не преузму стандарди ЕУ квалификација,имамо искуство земаља у окружењу, јер како ћемо стићи?

Б.Ристић: Наша је обавеза да уклопимо наше стандарде у стандарде ЕУ квалификација,без грубог преузимања, већ да извршимо конекцију са истим.

З.Андријанић-Краљево: Ако је приоритет превођење огледних одељења у редован систем образовања, зашто то пре стандарда квалификација и зар нећемо имати опет доста нашминканих образовних профила као некада?

Б.Ристић: Не мора се увек ићи у директној корелацији један на један.За усвојене стандарде 9 образовних профила и за оне који ће бити усвојени вршиће се ревизија после неког периода (3 до 5 година). Стално ће се ићи напред и биће нешто ново, а старо ће ићи у пасиву или ће се гасити.Навео је као добар пример школства у Ирској и Шкотској.Ово смо морали да усвојимо јер смо за то добили средсва и у будуће да би добијали средства морамо радити на реформи.

Д.Миловановић-Н.Београд: Поздравио је све колеге, нарочито Б.Ристића који, за разлику од других позиваних гостију, увек када може, присуствује састанцима наше Заједнице и активно учествује у њеном раду.

Истакао је проблеме: односа државе према просвети, уписа,простора и опремљености школа.Има утисак да се град и држава мањехински односе према његовој школи и просвети уопште и да популистички решава проблеме.Наводи пример уписа оператера машинске обраде за које је потребна захтевна технолошка опрема коју су неке школе добиле, а више не уписују то занимање.Године када се давала опрема за мехатроничара њему није одобрен упис јер не располаже потребним простором, а следеће године када опреме нема, упис је одобрен.Тренутак је да држава почне да улаже у просвету.

В.Вуковић-Н.Београд: Истиче проблем у избору чланова Школског одбора које предлаже локална заједница.Сматра да бар најмање један члан мора бити из привреде, фабрике или неког комуналног система (социјалних партнера) и да би тако лакше решио проблем реализације практичне наставе.Писао је општинским структурама да о овоме воде рачуна али су се они оглушили и именовали су у Школски одбор студента,наставницу и правника.Залаже се за избор према закону, а не према страначкој припадности.Сматра да Заједница и Министарство треба да инсистирају на примени члана Закона око избора чланова Школског одбора које делегира локална самоуправа, а не да се странчари.

Б.Ристић: Провериће како тачно гласи члан закона о избору чланова Школског одбора које именује локална заједница.Његов лични став је да овакве проблеме треба решавати личним контактом са председником општине и другим структурама у општини.Битно је успоставити комуникацију.

Ж.Рашић-Смедерево: Прво питање је било везано за педагошку норму и решавање технолошког вишка (захтев школских управа да се доставе спискови) и да ли норма за наставнике остаје иста?

Б.Ристић: Остаје непромењено у делу непосредног рада са ученицима (18-20, односно 24 часа).

Биће неких промена везано за остале активности (у оквиру 40 часова), где ће бити више прецизности, а то ће олакшати директору код издавања решења наставницима.

Ж.Рашић-Смедеро: Друго питање је било везано за права и обавезе ученика (васпитно-дисциплинске мере) и проблеме које школа има са применом постојећег закона.

Б.Ристић: Зна за тај проблем а зна и помоћник министра. Има неких нових идеја и решења која се разматрају и коначно решење ће бити на време достављено школама.

М.Мазалица-Н.Сад: Надовезао се на ову тему речима да је о овоме разговарао са помоћником министра Богољубом Лазаревићем. Питао је хоће ли бити неких промена. Речено му је да се на овоме ради и да постоји могућност да школа донесе свој акт о васпитно-дисциплинској одговорности ученика који ће ближе дефинисати ову материју. Очекује се доношење пропратних документа до краја августа.

Ж.Рашић - Смедеро: Треће питање односило се на верификацију одељења у огледу (навео је пример аутоелектричара и школа која су добиле велика средства) и школа које су уписала ово занимање а нису добила никакву опрему. Питао је зашто огледно одељење ОМО није преведено у редован систем, мада је оно највише праћено и вредновано.

В.Петровић-Смедеро: Изнела је проблем разредних испита, сматра да закон то не дефинише у потпуности и поставила питање, „шта ако ученик не изађе на разредни испит“?

Око овог питања се развила расправа и било је супротстављених мишљења.

Б.Ристић: Министарство ће дати став о овом питању. Има више модела, један је да директор формира комисију која ће испитати ученика.

З.Андријанић-Краљево: Изнео је искуство из своје школе, јер је имао неколико оваквих случајева. Он је применио, у овом тренутку по њему, незаконито решење и формирао је комисију која је испитала ученика из предмета на годишњем испиту.

С.Којић-Крагујевац: Изнео је добронамерну сугестију везано за примену Правилника о врсти стручне спреме наставника и могућности његове релаксације, што би омогућило директору да лакше организује наставу са постојећим наставницима. Навео је пример дипломираних машинских инжењера и могућности да уз брзу преквалификацију могу да држе наставу у одељењима различитих образовних профила (глодач, заваривач ...) али се плаши да ће се тиме жртвовати квалитет на другој страни.

Б.Ристић: Израдом Стандарда и потом програма биће другачије дефинисани Правилници, односно биће релаксацији.

С.Којић-Крагујевац: У наставку је говорио о тренутно актуелном проблему „ученички динар“. Подигнута је велика медијска хајка (Блиц) око „ученичког динара“ и сугерише се родитељима да ништа не плаћају, чак ни екскурзије. Истиче да све што је бесплатно не вреди. Хоћемо бесплатну школу која не вреди ништа. Школе добијају недовољна средства (наводи пример његове школе која је за ову школску годину добила безначајно мала средства) и пита како обезбедити квалитетну наставу и безбедност ученика (осигурање ученика на практичној настави).

Предлаже едукацију родитеља да би боље схватили потребу „ђачког динара“.

Б.Ристић: Ово се понавља сваке године пред упис. Сматра потребним улагање од стране родитеља али набројане ставке у структури треба да буду видљивије и транспарентније.

Д.Станојевић-Лесковац: Поставља питање проходности ученика на факултет после положене стручне матуре и потребе за полагањем додатних испита.

Б.Ристић: Ученик ће имати могућност избора. Стручна матура са јаком математиком омогућава пролаз на факултет (машински, грађевински, електротехнички...). Слабији ниво има проходност на струковне студије. У Закону пише општа и стручна матура али не пише како изгледа једна а како друга. То тек треба да се уради.

Током седнице расправљало се и о следећим питањима:

- Колективни уговор и Закон о раду
- технолошки вишкови наставника и услови за одлазак у пензију
- уписна политика и израда методологије процене

После дуге и исцрпне расправе завршен је први део пленарне седнице.

У другом делу пленарне седнице присутнима се обратио др Милорад Марјановић, одговорни уредник редакције за средње образовање Завода за уџбенике Београд. Поздравио је све присутне испред Завода за уџбенике, куће у којој ради. Пренео је извињење и поздраве Гордане Мијатовић, руководица сектора за програме и уџбенике у Центру за стручно образовање и образовање одраслих, што није могла да дође. Замољен је да се обрати и у њено име, о теми о којој је требало да говори.

Истакао је да Закон о уџбеницима од марта месеца ове године признаје само лиценциране издаваче, а њих тренутно има 40. За све оне који желе да пишу нови уџбеник, детаљно је објаснио процедуру издавања уџбеника, уз констатацију да је она врло сложена али да се мора испоштовати. Врло је битно да се при писању програма предвиди и план уџбеника. Оно што нема у плану уџбеника не може се одобрити. У плану уџбеника треба унети све што сте предвидели (графичке радове, практикум ...). Када се заврши процес одобравања уџбеника, Министарство ће објавити важећи каталог уџбеника који се могу користити за ту школску годину (не и уџбеници из каталога које нуде и други издавачи а нису одобрени).

Објаснио је како уџбеник треба да изгледа. Као прво мора бити предат у електронској форми и мора бити по стандарду. Стандард дефинише како уџбеник треба да изгледа и шта све треба да садржи. Рукопис мора изгледати потпуно исто као и уџбеник који треба да се објави. Врло детаљно је описао процедуру око одобравања уџбеника и на шта будући аутори уџбеника треба да обрате пажњу.

После излагања др Милорада Марјановића прешло се на рад по групама и то :

- Радна група за такмичење (М. Ђурић)
- Радна група за наставне планове и програме (З. Андријанић)

СУБОТА, 10.07.2010. године

У 11⁰⁰ почела је пленарна седница Скупштине са следећим дневним редом:

1. Усвајање Споразума о пословној сарадњи између Заједнице и Завода за унапређење образовања и васпитања
2. извештај са састанака Радних група- доношење одлука

1. тачка

Председник Заједнице је у кратким цртама образложио Споразума о пословној сарадњи између Заједнице и Завода за унапређење образовања и васпитања и истакао потребу за његовим потписивањем. Обзиром да су сви чланови Скупштине добили предлог Споразума, отворио је дискусију по овој тачки.

З. Андријанић-Краљево: Предложио је измену у Члану 5 која гласи:

- Списак наставника за рад у комисијама предлаже Школа/Установа а Извршни одбор Заједнице формира комисије и доставља благовремено Заводу. Тај списак представља саставни део овог Споразума.

Овај предлог је једногласно усвојен.

М. Ђурић-Шабач: Предложио је измену тачке 2 Споразума која гласи:

- Заједница машинских школа, са седиштем у Новом Саду, коју заступа Милош Мазалица, председник Заједнице, у даљем тексту: Удружење школа

Овај предлог је једногласно усвојен.

Председник Заједнице ставио је Споразум на гласање.

Споразума о пословној сарадњи између Заједнице и Завода за унапређење образовања и васпитања у Београду, једногласно је усвојен.

2.тачка

Председник Заједнице је дао реч М.Ђурићу,председнику Комисије за такмичење, који је председавао седници Радне групе за такмичење.

М.Ђурић је истакао да је седници Радне групе присуствовало 38 чланова и радило се по следећем дневном реду:

1. Усвајање записника са претходне седнице
2. Извештај са одржаних обласних и републичког такмичења
3. Измене и допуне Анекса правилника и Пословника такмичења за МТКК
4. Разно

У кратким цртама је образложио сваку тачку дневног реда и закључке које је комисија донела:

- Једногласно је усвојен записник са претходне седнице
- Извештај са одржаних обласних и републичког такмичења усвојен је са једним гласом против
- После дуже анализе и расправе усвојене су измене и допуне Анекса правилника и Пословника такмичења за машинског техничара за компјутерско конструисање.

М.Ђурић је члановима Скупштине предочио који чланови Правилника и Пословника су допуњени и измењени, обзиром да су они добили радни материјал.Истакао је да ће пречишћен текст Правилника такмичења бити истакнут на сајту Заједнице.Предлог ја стављен на гласање.

Скупштина је једногласно усвојила измене и допуне Правилника такмичења за машинског техничара за компјутерско конструисање.

Скупштина је једногласно прихватила извештај са састанка Радне групе за такмиење.

Председник Заједнице је затим дао реч председнику Комисије за образовне профиле,**З. Андријанићу**.

З.Андријанић : На Радној групи за наставне планове и програме разматране су израђене функционалне мапе за све образовне профиле у подручју рада машинство и обрада метала, као и даљи кораци у развијању образовних програма.

Закључено је да Комисија Заједнице до краја месеца септембра 2010. године уради комплетан наставни план и програм (за стручни део) за три образовна профила и то:Оператер машинске обраде, Инсталатер и Машински техничар за компјутерско конструисање по моделу који прописује Закон о основама система образовања и васпитања за школску 2011./2012. годину.

Након тога, урађене наставне планове и програме предати стручној служби Центра за стручно образовање на усаглашавање.По извршеном усаглашавању и дефинисаним процедурама рада Комисија ће извештај поднети Извршном одбору Заједнице који ће формирати поткомисије за израду наставних планова и програма за све остале образовне профиле.

Скупштина је једногласно усвојила извештај Радне групе за образовне профиле.

Председник Заједнице се захвалио свима на учешћу у раду Скупштине и пожелео им је срећан пут.

Врњачка Бања, 10.07.2010.

Председник: дипл.маш.инж.Милош Мазалица
Секретар: дипл.маш.инж Милоје Ђурић